

Ankara Ahilerinin Ticarî Faaliyetleri ve Baciyân-i Rûm Hakkında Bir Araştırma

Commercial Activities of the Ahi Groups in Ankara and Bacıyan-i Rum

Mehmet Ali Hacıgökmen*

Özet

Ankara XIII. yüzyıl başından itibaren yoğun bir şekilde Türk göçüne maruz kalmıştır. Buraya göç eden nüfusun içerisinde birçok ahi bulunduğunu biliyoruz. Burada çoğunluğu elde eden Ahiler ticareti ellerinde tutmuşlardır. Ahiler, Selçuklu devletinin Ankara'da hâkimiyetini kaybettiğinde (XIV. yy. ilk yarısı) burada asayişî sağlamışlardır. Bu dönem Ahiler burada hem hükümet etmişler hem de asayişî sağlamışlar, beledi hizmetleri yerine getirmişlerdir. Ahilerin buradaki etkinliğini Osmanlı dönemi kayıtlarında da görebilmekteyiz. Ahilerin faaliyetlerinin yoğun olduğu bir bölgede bacıların olmaması mümkün değildir. Yine Osmanlı kayıtlarında birçok bacı ve hatun isimlerine rastlamaktayız. Bunun yanında Osmanlı kayıtlarında ahi unvanlı bacılara da rastlamaktayız.

Anahtar Kelimeler: Ankara ahileri, Bacıyan-i Rum, Bacı

Abstract

Ankara has been one of the immigrant attracting cities of Anatolia in the beginning of the 13th century. Among the immigrant population there also been a considerable number of Ahi groups where they played an important role in the organization of commercial and social life in the city. When Seljuks lost the control of Ankara in the first half of the 14th century, the Ahi groups filled the power gap for maintaining the law and order in social life. For instance they undertook the responsibility of providing many basic municipal services there. Indeed, the role and functions of the Ahi groups in Ankara could be seen in the Ottoman historical records. Our research provides strong evidence that bacis or women's branch of the Ahi organizations took part a very active role in the social life of the city

Keywords: Ahi Groups, Ankara, Bacıyan-iRum

Ankara tarihin en eski dönemlerinden beri birçok medeniyete beşiklik etmiştir. Hititler, Frikyalılar, Galatlar, Romalılar, Bizanslılar belli dönemlerde buraya hâkim olmuşlardır. Türkler ise Malazgirt savaşından hemen sonra

---

* Dr., S.Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü (hgokmen@selcuk.edu.tr)

Ankara'ya girseler de kesin olarak I. Kılıçarslan'ın (1092–1107) zamanında, oğullarından Melik Arab'ın Ankara ve havalisinde hâkim olduğunu biliyoruz. Daha sonra II. Kılıçarslan memleketini 12 oğluna paylaştığında Melik Muhiddin Mesud'a Ankara verilmiştir. Melik Muhiddin Mesud burada tam 17 yıl meliklik yapmıştı (1186–1203)¹. İşte bu dönemden sonra Ankara Selçuklu devletinin önemli bir uc merkezi olmuştur. Bunun yanında Ankara, Muhiddin Mesud zamanında kültür sanat merkezi olarak gözüküyor. Onun zamanında Ankara'da yaşayan şairler ya kendisine ya da şehre nispetle şöhret kazanmışlardır. Bu şairlerin şiirleri bize kadar gelmiştir. Bunlardan Bedî-i Engûriyeî, Muhyevî-i Enguriyeî, Mahmud-i Enguriyeî, Muhiddin Mesud zamanında Ankara'da yaşamışlardır². Artık Ankara XIII. yüzyılın başında Türk nüfusun yoğun olduğu büyük bir şehirdir. Alâeddin Keykubat döneminde bir ticaret merkezi olmuştur.

Ankara Bölgesine Ahi Göçü

XIII. asrın ortalarında ise, Anadolu'da adı *Babailer İsyanı* olarak bilinen büyük bir isyan çıkmıştır (638/1240)³. Ahiler ve Türkmenler takibâta uğramışlar, büyük çoğunluğu Ankara bölgesi dâhil olmak üzere “Uc” bölgelere göçmek zorunda kalmışlardır. Arkasından Moğol istilâsı ile gelen *Kösedağ yenilgisi* (641/1243)⁴ sonucunda birçok Ahi ve Türkmen, ağır bir katliama uğramıştır. Bu olaydan sonra merkezi Kayseri olan Ahi ve Bacı Teşkilâtı dağıldı. Ahilerin bir kısmının Ankara ve çevresine yerleştikleri düşünülebilir. Bu bölgeye gelen Ahiler, IV. Rükneddin Kılıç Arslan zamanında (658/1250)⁵, çevre illere bazı tayinler yapılması üzerine büyük rahatsızlık duydular. Kırşehir emirliğine de Nureddin Caca tayin edilmişti. Ankara, Aksaray, Çankırı, Kastamonu, Kırşehir bölgelerinde Türkmen ve ahiler, yönetime karşı ayaklandı. Bütün bunların üstüne Muninü'd-din Süleyman Pervane'nin (1261–1278)⁶ ağır baskıları sonucunda Türkmen nüfus Uc bölgelerine göç etmiştir. Şeyh Edebalı, Hacı

¹ M. Ali Hacıgökmen, “Ankara'da Ahi Hakimiyeti (1330?-1361)”, *Türkler*, VI, Ankara 2002, s. 830

² A. Ateş, “XIV. asırlarda Anadolu'da Farsça Eserler” *Türkiyat Mecmuası* VI-VIII, 103-104, 106-109; bkz Hacıgökmen, “ Ahiler Zamanında Ankara'da Sosyal, Kültürel ve İlmî Faaliyetler” *S.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7/2002, s. 138.

³İbn Bibi, *El-Evâmirü'l- alaiyye fi'l-umuri'l- Alaiyye I*, Tıpkı Basım, (nşr. A. Erzi- N.Lugal) Ankara 1957, s. 498-504; Kerimüddin Mahmud, *Aksarayî, Müsameretü'l-Abbâr*, (nşr: Osman Turan) TTK yay. Ankara 1944, s. 34; Bar Hebraeus, *Ebu'l Ferec Tarihi, II*, TTK. yay. Ankara 1987; s. 539-540; Ayrıca bkz. Bayram, “Baba İshak İsyanı ve Ahi Evren ile ilgisi”, (Baba İshak İsyanı...) *Diyânet Dergisi*, XVIII/2, (1979), s. 71; A. Yaşar Ocak, *Babailer İsyanı*, İstanbul 1996².

⁴İbn Bibi, T., s. 524-527 ; İbnü'l-Adim, *Tarih-i Haleb*, Damas 1958, s. 225-226; *Bar Hebraeus*, II, 406, 407.

⁵İbn Bibi, T., s. 640-643; *Aksarayî*, s. 81

⁶Ayrıntılı bilgi için bkz. N. Kaymaz, *Muinü'd-din Süleyman Pervane*, Ankara 1976.

Bektaş-ı Veli, Geyikli Baba ve Abdal Musa, Ahi ve Türkmen ileri gelenleri Kırşehir Ahi katliamından kurtulup, “Uc” bölgelere göçenlerin bir kaçıdır⁷. Bezm u Rezm’de XIV. yüzyılın başlarında Kırşehir ve Aksaray’ın küçük bir köy haline geldiğini yazar⁸.

1330 tarihlerinde Selçuklu devleti Ankara’da hâkimiyeti kaybetmiştir.⁹ İşte bu dönemde Ahiler Ankara’da asayiş sağlamışlardır¹⁰. Şehrin yönetiminde doğrudan etkili olmuşlardır. Ahiler kendi hiyerarşileri içinde şeyhlerini, kethüdalarını, yiğitbaşlarını seçmişlerdir. Bu arada merkezi güç ile de iyi geçinmişler, yönetimi de ellerinde tutmuşlardır¹¹. Eratna 1330 yılında Ankara’ya geldiğinde, burada Ahi Şerafeddin’i naip atamış olması muhtemeldir.¹² Çünkü Emir Eratna hakim olduğu bazı illere ahileri de naip atamış idi. Bundan dolayı da ahiler tarafından çok sevilmiştir. Ankara’da Ahilerin hükümet ettiği dönem Osmanlılar’ın fetih tarihi 1361 tarihine kadar devam etmiştir¹³. Bu 31 yıllık dönemde ahiler hem hükümet etmişler, asayiş sağlamışlar, hem beledî hizmetleri yerine getirmişler hem de ticaret yapışlardır.

Ankara Ahilerinin Ticarî Faaliyetleri

Anadolu’da Ahiliğin baş mimarı, Ahi Evren Şeyh Nasîrü’l-Din Mahmud Anadolu’ya geldikten kısa bir süre sonra 602/(1205), Kayseri’ye yerleştiği ve burada debbağ atölyesi kurduğunu ve çok büyüdüğünü biliyoruz¹⁴. Moğolar’ın Kayseri’yi istilâ etmesiyle birlikte birçok Ahi ve Bacı Ankara bölgesine geldiğini yukarıda söyledik. Bunların çoğunluğunun zanaatı debbağ olsa gerektir. Bunlar Ankara’nın kuzey-batısında Bend Deresi denilen yerde, nehir kenarında faaliyette bulunuyorlardı. Dere boyunca onların imalâthaneleri ve atölyeleri vardı. Bu dükkânların arkasında da aileleriyle birlikte yaşadıkları evleri bulunuyordu. Günümüzde yapılan yol kazılarında bu eski iş yerlerinin oldukça gelişmiş tesisleri bulunduğu, yeraltında deri işlerken kullanılan sarnıçlar, havuzlar, mahzenler yapıldığı görülmüştür¹⁵. Kullanmaya hazır hale getirdikleri derileri burada pazarlamış olmaları muhtemeldir. Burada mesela deriden edikler, (Uzun konçlu çizmeler, kısa konçlularını kadınlar kullanıyordu, umumiyetle sarı

⁷ Bayram, *Ahi Evren..*, s. 121-122.

⁸ Bkz. Esterâbâdî, *Bezm u Rezm*, İstanbul 1928, s. 367-368.

⁹ H. Edhem, “Ankara Ahilerine Ait İki Kitabe” *Tarih-i Osmanî Mecmuası*, VII/41, s.239-296; bkz. M. Ali Hacıgökmen, “Ahi Hakimiyeti”, s. 811.

¹⁰ Hacıgökmen, “Ahi Hâkimiyeti”, s. 833.

¹¹ Aynı yer.

¹² Z.V. Togan, *Umumî Türk Tarihine Giriş*, İstanbul 1970, s.302; ayrıca bkz. Hacıgökmen, *a.g.m.*, s. 831-832.

¹³ Hacıgökmen, “Kadı Burhaneddin Zamanında Ahilerin Faaliyetleri”, *IV. Kayseri ve Yöresi Tarih Sempozyumu Bildirileri (10-11 Nisan 2003)*, Kayseri 2003, s. 267-275.

¹⁴ Bayram, *Ahi Evren ve Ahi Teşkilâtı Kuruluşu*, Konya 1991, 80-81. Burada Ahi Evren’in Anadolu’ya gelişi hayatı ve eserleri ayrıntılı olarak anlatılmıştır.

¹⁵ ABD (Ocak, Şubat, Mart 1959), 53.

ve kırmızı renkte idiler) Sokman, (bir tür çizme) başmak, (kadın pabucu) gibi ayakkabılardan başka, deri elbiseler de yapıyorlardı. Bu Türk sahtiyânları çok ünlü olup, Batı tâcirleri ile Mısır ve Suriye tüccarlarına çok miktarda satılıyordu. Bu sahtiyânların en çok rağbet görenleri, kırmızı ve mor renkte olanlarıydı. Ayrıca kemer, eğer, koşum tezgahı ve gem de imal ediliyordu. Bunlar Ankara'ya gelen tâcirlerle satılıyor, Yabanlu Pazarında da rağbet görüyordu¹⁶. Debbâğların "Arasta" adıyla anılan bir yeri vardı. Buraya herkes elindeki malı getirir ve satardı. Örneğin sarraçlar debbâğlardan meşin, kösele ve sahtiyân alırlardı¹⁷. Bu bilgilerden daha şehir Osmanlı yönetimine geçmeden önce de dericilik çevresinde yoğunlaşmış, üretim yapıldığı anlaşılıyor. Aynı dönemde dericiliğin yanı sıra sof dokumacılığının da geliştiği ve "Ankara sofunun" dünyaca tanındığını görüyoruz.¹⁸ Softçuluğun hammaddesinin elde edildiği tiftik keçilerinin Asya içlerinden ve Tibet yaylalarından Anadolu'ya Türkmenler tarafından getirildiğinden ve üretildiğinden bahsedilmektedir.¹⁹ Daha Hititler döneminde yapılan taş kabartmalarda tiftik keçisine rastlandığına göre, en azından verimliliği ve üretimi arttıracak önlemleri Ahi örgütleri içinde bu dönemde geliştirildiğini düşünebiliriz.

XV- XVI. yüzyılda bu esnaf gruplarını daha ayrıntılı olarak görebiliyoruz. Bunlardan bazılarını burada sıralayalım: *Bezzâzân, Debbâğân, Kaftancılar, Keçeciler, Muhtabân, Sof Yu'ucuları, Yorgancıyan, Dülgerân, Kürkeciyan, Takekeciyan, Kalpakçıyan, Dikiçiyân, Terziyan, Beziçiler, Külâhçular, Pabuççular, Sofçular, Sof perdebâtçılar, Attarân, Bez Boyacıları, Tiftik Boyacıları, Hallâcân*, v.s gibi zanaat erbâbı vardır²⁰. Mesela sof üretimine dayalı üç esnaf vardı: *Sof dokuyucuları, sof yuyucuları, sof boyacıları, sof perdebâtçuları (Cendreciler)*. Bunlardan sof boyacıları cendreciler yalnız Ankara'da dokunan sofları Çankırı, Sivrihisar, Kalecik gibi sof üretimi yapan yerlerin de soflarını muameleye tabii tutmaktadırlar. Diğer bir deyişle, bu bölgedeki ham sofların işlenmesi, çeşitli renk ve desende kumaş haline getirilmesi sadece Ankara'da olmaktadır²¹.

XIII. yüzyılın ortalarında bu kadar ayrıntılı olmasa da bu esnaf gruplarının bulunduğunu söylememiz gerekir. XIII. yüzyılın sonlarında kaynaklarda açıkça geçmese de Ankara'da kurulan atölyelerin, Kayseri'de *Ahi Evren*'in kurduğu debbâğ atölyelerini kurulduğu söylenebilir. XV. ve XVI. y.y.larda Ankara'ya gelmiş olan yabancı seyyahların hepsi şehirdeki sof üretimine dikkati çekmiş olması bu müsait ortamın devam ettiğini gösterir. Örneğin 1539'da Ankara'yı

¹⁶F. Sümer, *Yabanlu Pazarı*, İstanbul 1985, s. 8.

¹⁷H.Zübeyr Koşay, *Ankara Budun Bilgisi*, s. 257-265.

¹⁸A. Cemal, *Ankara (Vilayetimiz)*, İstanbul 1932, s. 10.

¹⁹Ş.Kutlu, "Ankara Ekonomisi", *ABD*, 22/1959, s. 24.

²⁰Ö.Ergenç, *XVI. Yüzyılda Ankara ve Konya*, Ankara Tarih Enstitüsü Vakfı, Konya 1998, s.99; Rifat Özdemir, *XIX Yüzyılın İlk Yarısında Ankara*, Kültür Bakanlığı yay. Ankara 1986, s. 228-229.

²¹Ank. S.Ş., VII/2352 (27 Şubat 1600 tarihli ferman süreti).

görmüş olan Michele Membré, burasını “Zambellotti yapılan yer” diye tanımlar. Zambelletti dediği softur. 1555’de Ankara’dan geçen Busbek uzun tüylü tiftik keçilerini anlatır ve onların tüylerinden hususî suretle sof dokunduğunu söyler. Özel aletler içinde boyana sofların çok makbul tutulduğunu, özellikle yüksek mevkii sahibi kimseler tarafından (vezirler. paşalar, ilim erbabı ve tüccarlar) softan dikilmiş elbise giymenin kibarlık nişanesi sayıldığını ekler. Busbeck’in yanındaki elçilik heyetinde bulunmuş ve gördükleri hakkında daha ayrıntılı bilgi vermiş olan Dernschwamm, Ankara’da pek çok dokumacının bulunduğunu, sof kumaşını yapıldığını söylemekle kalmaz, yapılışını bizzat gördüğü teknik bilgiler verir.²² Dernschwamm’dan 60 yıl sonra gelmiş olan Polonyalı Simon da aynı bilgileri verir.²³ 1640’larda Ankara’yı ziyaret eden Evliya Çelebi’nin verdiği bilgiler yabancı gezginlerin verdiği bilgilerden farklı bilgiler vermemiştir.²⁴

Ankara’da Yaşayan Timar Sabibi Ahiler

Anadolu Ahi Teşkilâtının kuruluşunun temel amaçlarından biri de ilmi, çeşitli sanat alanlarında uygulama ve toplumu yararlandırma ülküsüdür. Ahi Evren Şeyh Nasıru’d-din Mahmud’un da konuya özel önem verdiği görülmektedir. O eserlerinde sıkı sık ilmi, iş ve sanat alanında kullanmak gerektiğini ifade eder²⁵. İlmın amelden önce geldiğini, ilimsiz amelin fayda sağlamayacağını ve kişinin ilmını uyguladığı ölçüde makbul insan olacağını savunmaktadır.²⁶ Ahilik cömertlik mesleği olması itibarıyla bir yönüyle de elinin emeği ile geçinme ve başkasına yedirme ülküsüdür. Ahi zaviyeleri bu şekilde oluşmuştur. Yalnız Ankara’da bu meslek sahibi Ahiler dışında fütüvvet-nâmelerde ahiliğin seyfi²⁷ koluna mensup olduğu belirtilen timar ehli ahileri de oldukça fazla tespit edebiliyoruz. Ahi Adilşah, Ahi Selman hatta Ankara şehir merkezinde zaviyeleri bulunan Ahi Bayezid, Ahi Tura Ahi Ahmed, çiftçilik yapıp, gelene gidene zaviyelerinde ağırlamaktadırlar. Diğer timar sahibi ahiler de bu şekilde kendilerini topluma adanmış timar işletip gelirlerini zaviyelerine vermişlerdir. Ankara’da bulunan timar ehli Ahiler aşağıda tabloda gösterilmiştir. (Tablo -1)

Ankara’da Bacıyan-ı Rum

Bacıyan-ı Rûm’un, Ankara’da da faaliyette olduğunu biliyoruz. Gelişmiş

²² H. Dernschwamm, *Tagebuch einer Reise nach Konstantinopel, und Kleinasien* (1553-1555), (yay. F. Babinger) München- Leibzig 1923, s. 186.

²³ P. Andreasyan, *Polonyalı Simeon Seyabatnamesi* 1608-1619, İÜ. Edebiyat Fak. yay. İstanbul 1964, s. 162.

²⁴ E. Çelebi, *Seyahatnâme*, C. II, İstanbul 1344, s. 432-433.

²⁵ Bayram, *Ahi Evren*, s. 139’dan not. 10 (*Tapsıra*, Nuruosmaniye Ktp. nr. 2286, yp.72a-73a)

²⁶ Bayram, *Ahi Evren*, aynı yer, not 11. (*Letai’i Hikmet*, Bibliothèque Nationale, nr. 99, yp. 91a.

²⁷ A. B. Gölpınarlı, *İslâm ve Türk İllerinde Fütüvvet Teşkilâtı ve Kaynakları*, İÜİFM, C. XI/1-4 (Ekim 1949-1950) s. 2-254.

atölyelerin bulunduğu yerde Bacıyân-ı Rûm'un olmaması mümkün değildir. Ankara'da *Bacı*²⁸ adlı bir kaza bulunmaktadır. Kaynaklarda *Bacı Kazasına* bağlı *Fatma Bacı Karyesi* ile *Bacı Zaviyesi*'nin adı geçmektedir²⁹. Ayrıca *Bacı* kazasında *Bacı* adlı bir camii de bulunmaktadır³⁰. *Bacı* kazasının bacıyan-ı Rum ile ilgili olması kuvvetle muhtemeldir. Burada, Defter-i köhne'de kayıtlı olduğundan bahsedilmektedir. Yani daha eskiye dayanmakta, büyük bir ihtimalle de Kayseri'ye Moğollar'ın istilâ etmesinden sonra bu bölgeye gelen "*Bacı*"larla ilgili olabilir. Ankara'da Ahi isimli "*Bacı*"lar da bulunmaktadır. Bunlardan biri *Ahi İklim Hatundur*³¹. Bundan da anlaşılıyor ki bu ünvan sadece erkeklere mahsus değildir. Kaynaklarda özellikle Ankara'da Ağa ve Paşa unvanlı ahilere rastlanmaktadır. Paşa Hatun³², Oğul Paşa Hatun³³, İri Paşa Hatun³⁴, Ayan Paşa Hatun³⁵, İnan Paşa Hatun³⁶, Turan Paşa Hatun³⁷, Sultan Paşa Hatun³⁸, Şah Paşa Hatun³⁹ bunlardan bazılarıdır.

Dernschwamm, anlattığına göre köylerde ve şehirde özellikle kadınlar tarafından tiftik eğirilerek iplik getirilmekte ve satılmaktadır⁴⁰. Ankara'da evlerine kurdukları tezgâhlarda çalışan birçok aile vardı. Bunu sicillerden öğrenmek mümkündür. Mesela Hatun Mahallesi, Öküzce mahallesi, Ahi Tura mahallesi, Ahi Hacı Murad mahallesi, kaledeki evlerde tezgâhlı evler bulunmaktaydı⁴¹. Bunların büyük bir çoğunluğu bizce *Bacı*, teşkilâtına mensup kadınlar olmalıdır. Bunların da esnaf düzeni içerisinde şeyh, kethüda ve yiğitbaşı düzeni içerisinde olduklarını sicillerden öğrenebiliyoruz⁴². Ankara'da tespit ettiğimiz vakıflar içinde kadın vakıfları da çok büyük yer tutmaktadır. Buradaki kadınların hepsine "*Bacı*" demek mümkün değildir. Ancak vakıf kuran bu kadınların maddî durumlarının iyiliğini, iktisadî faaliyetin içinde olduklarını

²⁸Şimdiki Polatlı.

²⁹TKKK, ED, 558 (1571), s. 142b; BOA, TD, 979 (1571) No. 1123, s. 158a.

³⁰TKKK, ED, 558 (1571), s. 146a. (Vakf-ı Cami-i Bacı).

³¹BOA, TD, 979(1571) No. 1123, 62a, (Vakf-ı Ahi İklim Hatun nâm kimesne kendü canicün on bin hakd akça vaff idib..); Cevdet, *Zeyl ala fasl "al-abıyya*, s. 245.

³²BOA, TD, No. 558, 979, s. 19b, Vakf-ı Paşa Hatun, Mescid-i Ahi Yakub

³³TKKK, ED, No. 558, 979, s.6a, Vakf-ı Oğul Paşa Hatun, Mescid-i Şemseddin zade

³⁴TKKK, ED, No: 558, 979, s. 7a, Vakf-ı İri Paşa Hatun, Mescid-i Yavî nam-ı diğer Afi (Ahi)

³⁵BOA, TD, No: 558, 979, s.19b, Vakf-ı Ayan Paşa Hatun, Mescid-i Ahi Yakub

³⁶TKKK, ED, No: 558,979, s.12b, Vakf-ı İnan Paşa Hatun, Mescid-i Hacı İvaz Haddad

³⁷TKKK, ED, No: 558,979, s.15a, Vakf-ı Turan Paşa Hatun, Mescid-i Mahalle-i Kazuran,

³⁸TKKK, ED, No: 558,979, s.15a, Vakf-ı Sultan Paşa Hatun, Mescid-i Mahalle-i Kazuran

³⁹Vakf-ı Şah Paşa Hatun, Mescid-i Buryacı, (TKKK, ED, No: 558, 979, s.2a) Vakf-ı Şah Paşa Hatun, Mescid-i mahalle-i Yusuf Habbaz (TKKK, ED, No: 558, 979, 2b).

⁴⁰ Dernschwamm, *Tagebuch* ..., s. 186.

⁴¹ Ankara, S:Ş., II/259,1004, IV/115, 153,918, VI/92, IX/1215.

⁴² Ankara, S:Ş., IV/486, II/7; bkz. Ergenç, a.g.e, s. 101.

gösterir. Kaynaklardan tespit ettiğimiz kadın isimleri tablo halinde aşağıda gösterilmiştir. (Bkz Tablo- 2)

Tablo-1

Adı	Yerleşim Yeri	Geçtiği Yer
Ahi Elvan	Karye-i Küçük(Timar-ı Mehmed Çelebi Hüdavendiğâr zamanından beri Ahi Elvan (eşermiş)	BOA MAD NO:9 (867)s.49a
Ahi Elvan	Karye-i Okçu (Timar-ı Mehmed mezkur Hüdavendiğâr zamanında Ahi Elvan eşermiş)	BOA MAD NO:9 (867)s.49b
Ahi Ali	Karye-i Kırâc ve Yabân hisse-i Ahi Ali timar-ı Ahi Kemal veled-i Ahi Ali Hüdavendiğâr zamanında dahi Ahi Ali mezkur mutarrıf imiş	BOA MAD NO:9 (867)s.26b
Ahi Yusuf	Karye-i Tatar timar-ı Emir Şah veled-i Mir Alem hüdavendiğâr zamanında Ahi Yusuf yermiş şimdi Ahi Yusuf oğlu Ali yermiş	BOA MAD NO:9 (867)s.34a
Ahi Kuru (□□□□)	Karye-i Kızıl Kilise hisse-i Sancak timar-ı Süleyman Hüdavendiğâr zamanda Ahi Kuru oğlu Ömer destarlıçün virilmiş.(Taalukât-ı Çubuk)	BOA MAD NO:9 (867)s.2a
Ahi Paşa	Mezra'a-ı Kayaş Timar-ı Ahi Paşa Hüdavendiğâr zamanında Temur han yeriymiş. .(Taalukât-ı Çubuk)	BOA MAD NO:9 (867)s.70a
Ahi Baba	Karye-i Virancuk timar-ı Ahi Baba ve Mahmud mezkurular.(Taalukât-ı Çubuk)	BOA MAD NO:9 (867)s.70a
Ahi Baba	Karye-i Körbey timar-ı Ahi Paşa ve Ahmed Hüdavendiğâr zamanında ıssuz yaturmuş. .(Taalukât-ı Çubuk)	BOA MAD NO:9 (867)s.70b
Ahi Paşa	Mezra'a-ı Taşpınar timar-ı Ahi Paşa mezkûr Ahi Paşa'nın kadimi timarıymış altı çiftlik mikdar yerdir ba'zı yerleri ekülür. (Taalukât-ı Çubuk)	BOA MAD NO:9 (867)s.70a
Ahi Paşa	Timar-ı ahi Paşa Hüdavendiğâr zamanında Ahi Paşanın kadimi timarıymış. Tokuz çiftlik mikdar yerdir..(Taalukât-ı Çubuk)	BOA MAD NO:9 (867)s.69b BOA MAD NO:9(867)s.70a
Ahi Paşa	Karya-ı nısf-ı Kızılca Eymür timar -ı ahi Paşa kadimu'z-zamandan timar ve hem mülk imiş. .(Taalukât-ı Çubuk)	BOA MAD NO:9 (867)s.69b
Ahi Paşa	Karye-i nısf-ı Balğat Hüdavendiğâr zamanında tarihi İskender yeriymiş.Temur gelince sonra karındaşı ile merhûm sultan Mehmed Musa Çelebi, evvel vakt yarusu Ahi Paşa'ya virmiş zira Ahi Şerafeddin zaviyesinin vakfı imiş.(Taalukât-ı Çubuk)	BOA MAD NO:9 (867)s.65b
Ahi Elvan	Karye-i Kızılca şehir kadimî timarıymış..(Taalukât-ı Çubuk)	BOA MAD NO:9 (867)s.568a
Ahi Paşa	Karye-i çiftlik timar-ı Mustafa Bey veled-i Kırâç Bey Temur sonuna mezkûr Mustafa Bey Ahi Paşa'dan satun almış el haletü hazihî oğlu Mahmud Çelebi mutarrıfdır. (Taalukât-ı Çubuk)	BOA MAD NO:9 (867)s.65b

Ahi Tura ve Ahi Ahmed	Karye-i Bayındır timar-ı Ahi Tura Bey ve Ahi Ahmed Hüdavendiğar zamanında dahi eşerlermiş. (Kaza-i Kasaba)	BOA MAD NO:9 (867)s.35b
Ahi Tura ve Ahi Ahmed	Karye-i Alpağut hisse-i Ahi Tura Bey ve Ahi ahmed timar-ı mezkûran kâzileri yukarı olmuştur. (Kaza-i Kasaba)	BOA MAD NO:9 (867)s.36a
Ahi Kemal	(kaza-ı Kasaba) iki çiftlik yerdir evvelden Ahi Kemal üzerine yazılmış. Sonra Şeyh Ahmed'in davası üzerine ona verilmiş.	BOA MAD NO:9 (867)s.51a
Ahi Kemal veled-i Ahi Ali	Mezra'a-i Badâmlu timar-i Ahi Kemal veled-i ahi Ali'nin timarı imiş.(Kaza-ı Kasaba)	BOA MAD NO:9 (867)s.55b
Ahi Kemal	Karye-i Mezkûr (Alpağut) Ahi Kemal şehride iki çiftlik yeri vardır.(Kaza-ı Kasaba)	BOA MAD NO:9 (867)s.55b
Ahi Ali	Karye-i Kuru ağaç timar-ı hisse-i Ahi ali timar-ı ahi Kemal Hüdavendiğar zamanında dahi Ahi Ali yeri imiş.	BOA MAD NO:9 (867)s.55b
Ahi Tuğrul	Karye-i Kırac Kaya hisse-i Ahi Tuğrul Hüdavendiğar zamanında dahi bir yer imiş sonra mezkûrandan Turasan Bey satun alub mescidine ve zaviyesine vakf itmiş.(kaza-ı Kasaba)	BOA MAD NO:9 (867)s.56a
Ahi Ahmed ve Ahi Tur Bey	Karye-i Ahi İsmail timar-ı Ahi Ahmed ve Ahi Tur Bey Hüdavendiğar zamanında Ahi Ali yermiş. Amma hissesi kasaba defterinde zikr olunmuş.(Kaza-ı Mürted Ovası)	BOA MAD NO:9 (867)s.98b
Ahi Ahmed ve Ahi Tura Bey	Karye-i Alpağut timar-ı Ahi Ahmed ve Ahi Tura Bey ve Ahmed Fakih Hüdavendiğar zamanında Ahi Ahmed ve Ahi Tura Beyi ve Paşa beyin hisseleri verilmiş.(Mürted Ovası)	BOA MAD NO:9 (867)s.97b
Ahi Kemal	Karye-i nısf-ı Sarular timar-ı Ahi Kemal –ı mezkûr Karye-i Karaca Viran timar-ı Ahi Kemal, Karye-i Badâmlu timar-ı Ahi Kemal, Karye-i Karaağaç, timar-ı Ahi Kemal-ı mezkûr el-mecmû' (Mürted Ovası)	BOA MAD NO:9 (867)s.95b
Ahi Tuğrul oğlu Ahi Bahşayış	Karye-i Emir Gazi hisse Ahi Tuğrul elhaletü hazihi oğlu Ahi Bahşayış mutasarrıf der Hüdavendiğar zamanında Ahi Tuğrul ve Köse Musa eşermiş. (Mürted Ovası)	BOA MAD NO:9 (867)s.77b
Ahi Bahşayış	Timar-ı Ahi Bahşayış Hüdavendiğar zamanında babası Ahi Tuğrul eşermiş. (Mürted Ovası)	BOA MAD NO:9 (867)s.77b
Ahi Kemal	nısf-ı timar Ahi Kemal ve vakf-ı Mevlana Kemal tasarrufudur ki, Hüdavendiğar zamanında yarusun Ahi Ahi ve ve yarusun zaviyesi için vakfiyet üzere tasarruf olunur. (Mürted Ovası)	BOA MAD NO:9 (867)s.79b
Ahi Minnet	Karye-i Küçükler timar Seydi Hüdavendiğar zamanında Mees'ud oğlu Ahi Minnet tasarruf idermiş. (Mürted Ova)	BOA MAD NO:9 (867)s.87a
Ahi Kemal	Karye-i Balluca timar-ı mezkûr Hüdavendiğar zamanında Mısır oğlu Minnet eşermiş. (Mürted Ovası)	BOA MAD NO:9 (867)s.87a

Ahi Kemal veled-i Ahi ali	Timar-ı Ahi kemal veled-i Ahi Ali Hüdavendigar zamanında dahi Ahi Ali tasarruf idermiş (Mürted Ovası)	BOA MAD NO:9 (867)s.97a
Ahi Kemal veled-i Ahi Kemal	Karye-i Bulak timar-ı Ahi Kemal Hüdavendigar zamanında babası Ahi Kemal oğlu ali tasarruf edermiş.(Mürted Ovası)	BOA MAD NO:9 (867)s.97b
Ahi Kemal	Karye-i nısf-ı Sarular timar-ı Ahi Kemal-ı mezkûr Karye-i Karaca Viran timar-ı Ahi Kemal Karye-i Badamlu timar-ı Ahi Kemal Karye-i Karağaç timar-ı Ahi Kemal (Mürted Ovası)	BOA MAD NO:9 (867)s.95b
Ahi Ahmed ve Ahi Tur Bey	Karye-i Ahi İsmail timar-ı Ahi Ahmed ve Ahi Tur bey Hüdavendigar zamanında Ahi Ali yermiş amma hissesi kasaba dafterinde zikr olunmuştur.(Mürted Ovası)	BOA MAD NO:9 (867)s.98b
Ahi Ahmed ve Ahi Tura Beyi	Karye-i Alpagut timar-ı Ahi ahmed ve Ahi Tura Beyi ve Ahmed Fakih Hüdavendigar zamanında Ahi Ahmed ve Ahi Tura Beyi ve Paşa Beyin hisseleri verilmiş. Amma Ahmed Fakih tasarruf ittiği hisseden gayrinin hisseleri zikr olunmuştur. Ellerinde padişahın hükmü mucibince hisse-i mezkûran(Mürted Ovası)	BOA MAD NO:9 (867)s.97b
Ahi Paşa	Karye-i Sarı Bulak tabi'-i Yaban Ovası timar-ı Turasan Bey mezkûr Turasan Bey Ahi Paşadan satun alub mescidine zaviyesine vakf itmiş elinde Padişahımız Sultan Murad Han hükmü vardı.(Yaban Ovası)	BOA MAD NO:9 (867)s.144a
Ahi Paşa	Karye-i Virancuk timar-ı Turasan Bey Hüdavendigar zamanında yarısı İskender eşermiş. Sonra Turasan Bey Ahi Paşadan satun alub Ahi Arif kırlarından satun alub zaviyesine ve mescidine vakf itmiş padişahımız hükmü vardır.(Yaban ovası)	BOA MAD NO:9 (867)s.143b
Melek Hatun	Karye-i Meydan tabi'-i Yaban Ovası timar-ı Sevindik Hüdavendigar zamanında Yakub Bey atası Melek Hatun eşermiş.	BOA MAD NO:9 (867)s.143b
Seydi veledi Ahi	timar-ı Seydi veledi Ahi Hüdavendigar zamanında Turak yermiş.(Mürted Ovası)	BOA MAD NO:9 (867)s.159b
Ahi oğlu İvaz	Hamza elinde Ahi oğlu İvaz Müslim ve oğlu Süleyman Bey kardeşi Hacı İvaz (Kaza-ı Uruş)	BOA MAD NO:9 (867)s.402b
Ahi Ali	Karye-i Karaca viranda Hasan, Müslim ve Nasuh ve Resul ve kardeşi Mustafa ve Elvan Müslim ve oğlu Yusuf ve Ahi Ali(Kaza-ı Uruş)	BOA MAD NO:9 (867)s.402b
Ahi Elvan	Oğlu Ali Kalanlu ve İskender oğlu Ali ve Mahmud ve Derviş Ömer ve Hızır Yüridi ve Ahi Elvan yılda bu mezkûrların ikisi eşe Hamza ve İsmail(Kaza-ı Uruş)	BOA MAD NO:9 (867)s.405a
Ahi oğlu Hüseyin	Ahi oğlu Hüseyin ve Hasan ve İsmail Karaca viran (Kaza-ı Uruş)	BOA MAD NO:9 (867)s.406b

Ahi Halil	Ahi Halil yerine İsa Bey timarı Hasan oğlandan İskender oğlu Kalanlu Mezkûr köyden Hasan ve oğlu Mehmed ve Ahmed(Kaza-ı Uruş)	BOA MAD NO:9 (867)s.409b
Ahi Yuna	Karye-i Ahilu Ahi Yuna Hacı İsmail Kalanlu ve kardeşi İskender ve İlyas ve Sami oğlu Hasan ve Hızır(Kaza-ı Uruş)	BOA MAD No:9,(867) s.411a
Ahi Baba	Kaza-i Orta Divanı tabi'-i Mudrub hisse-i hacc timar-ı Mehmed veledi Karaçomak Ahi Baba ve Mahmud Hüdavendigâr zamanında Suçça' elinde ve oğlu eşermiş. Karye-i Osman timar-ı Ahi Baba ve Mahmud Hüdavendigâr zamanında dedeleri Âdil, Mahmud eşermiş. Hisar eridir. (Kaza Mudrub)	BOA MAD No:9,(867) s.196b
Hatun	Karye-i İnceöz hisse-i Hatun Seydi Bey Hüdavendigâr zamanında dahi eşermiş kadimi timarmış elhaletü hazihi oğlu Yusuf mutasarrıfıdır.	BOA MAD No:9,(867) s.171a
Ahi Viran	Karye-i Ahi Virani. Timarhâ-yı zü'ema ve merdan der kaza-i Ankara	BOA,TD,No:438,s.355,s.355

Ankara'da Kadın Vakıfları

Tablo-2

Adı	Vakfın Adı	Ne Kadar Vakf.	Yeri	Tarihi
Havva Hatun	Mahalle-i Ahi Tura	1000	Ankara (merkez)	BOA. TD. No: 558, (979)
Hacı Meryem	Mahalle-i Ahi Tura	200	Ankara (merkez)	BOA. TD. No:558, (979)
Hatun	Mahalle-i Ahi Tura	200	Ankara (merkez)	BOA TD No: 558, (979)
Hatun	Cami'-i Şerif-i Sultan Alâeddin	240 (bera-yı sirac)	(Ankarakarye-i Balgat)	(TKKK, ED, 979, no 558)
Gülistan Hatun	Mahalle-i Ahi Tura	100	Ankara (merkez)	BOA. TD. No: 558, (79)
Selime Hatun	Mahalle-i Ahi Tura	500	Ankara (merkez)	BOA. TD No: 558, (979)
Selime Hatun	Mescid-i Şemseddin	500	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no 558)
Selime Hatun	Mescid-i Hızır İlyas der mahalle-i Debbagân	300(ber-yı sirac)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 558)
Seher Hatun	Mahalle-i Ahi Tura	500	Ankara (merkez)	BOA. TD. No: 558, (979)
Gülli Hatun	Mahalle-i Ahi Tura	200	Ankara (merkez)	BOA. TD. No: 558, (979)
Gülli Hatun	Mahalle-i mescid-i Ahi Tura	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 558)
Gülli Hatun-1 diğer	Mahalle-i Ahi Tura	30	Ankara (merkez)	BOA. TD. No: 558, (979)
Gülli Hatun-1 diğer	Mahalle-i mescid-i Ahi Tura	30 (bera-yı sirac)	Ankara (merkez9)	979 (TKKK, ED, no 558)

Ümmî Hatun	Mahalle-i Ahi Tura	300	Ankara (merkez)	BOA. TD. No: 558, (979)
Ümmî Hatun	Mahalle-i mescid-i Ahi Tura	300(mektedir halifesi mutasarrıf ola)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 58)
Ümmî Hatun	Mescid-i Hacı Şeyhî bin Necmeddin der mahalle-i Erzurum	1000(müezzin her sabah yasin okuya)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 58)
Ümmî Hatun	Mescid-i Hallâc Mahmud	2000(müezzin her sabah yasin okuya)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 58)
Ümmî Hatun	Mescid-i Ali Beğ	300(bera-yı sirac ve müezzin)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 58)
Ümmî Hatun	Mescid-i mahalle-i *Ahi Hacı Murad	300(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 58)
Ümmî Hatun	Mescid-i mahalle-i minare-i Belkısı	840(müezzin yılda üç hatm okuya)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no..58)
Ümmî Hatun	Cami'-i Şerif-i Sultan Alâeddin	500 (imam 25, sirac 25)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 58)
Gülşah Baki Hatun	Cami'-i Ahi Elvan	200	Ankara (merkez)	BOA. TD. No: 558, (979)
İlik Hatun	Mescid-i mahalle-i Ahi Hacı Murad	300	Ankara (merkez)	BOA. TD. No: 558, (979)
()Hatun	Mescid-i mahalle-i Ahi Hacı Murad	300	Ankara (merkez)	BOA. TD. No: 558, (979)
Hacı Hatun	Mescid-i mahalle-i Ahi Hacı Murad	200	Ankara (merkez)	BOA. TD. No: 558, (979)
Hacı Hatun	Mescid-i Ahi Yakub	300	Ankara (merkez)	BOA. TD. No: 558, (979)
Hacı Hatun	Mescid mahalle-i Kuş Hisar	2000 (imam günde iki cüz okuya)	Ankara (merkez)	BOA. TD. No:558, (979)
Hacı Hatun	Mescid-i mahalle-i Ahi Hacı Murad	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no 58)
Hacı Hatun	Mescid-i mahalle-i Börekciyan	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no 58)
Hacı Hatun	Mescid-i Ahi Yakub	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no 58)
Hamamcı Hatun	Mescid-i mahalle-i Ahi Hacı Murad	300	Ankara (merkez)	BOA. TD. No: 558, (979)
Paşa ve Lule Hatun	Mescid-i mahalle-i Ahi Hacı Murad	750	Ankara (merkez)	BOA. TD. No: 558, (979)
Müslime Hatun	Mescid-i Ahi Yakub	250	Ankara (merkez)	BOA. TD. No: 558, (979)
	Mescid- Ahi Yakub	250(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	BOA TD No: 558, (979)

Paşa Hatun	Mescid-i Ahi Yakub	300	Ankara (merkez)	BOA. TD. No: 558, (979)
Gülbahar Hatun	Mahalle-i Ahi Yakub	280	Ankara (merkez)	BOA. TD. No: 558, (979)
Bacı Hatun	Mahalle-i Ahi Yakub	200	Ankara (merkez)	BOA. TD. No: 558, (979)
Bacı Hatun	Mescid-i Yakub Harrat	500	Ankara (merkez)	BOA. TD. No: 558, (979)
Bacı Hatun	Mescid-i mahalle-i Emre İshak	200 (bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 58)
Bacı Hatun	Mescid-i mahalle-i Yakub Na'l	300 (bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 58)
Mülkiye Hatun	Mülkiye Hatun	9365	Ankara (merkez)	BOA. MAD. No:9, (867)
Mihrime Hatun	Mescid-i mahalle-i Hacı Mansur	250	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 58)
Mihrime Hatun	Mescid-i mahalle-i Emre İshak	200 (bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 58)
Mihrime Hatun	Mescid-i Ali Beğ	2000(imam günde iki cüz okuya)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 58)
Mihrime Hatun	Mescid-i Ali Beğ	Harab bir hane fukara için ulanalar	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no.558)
Şah Bula Hatun	Mescid-i mahalle-i Mervarid	300	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 58)
Şah Bula Hatun	Mescid-i Hızır İlyas der mahalle-i Debbagân	300(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 58)
Şah Bula Hatun	Mescid-i Hocendî	300(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no.558)
Şah Bula Hatun	Mescid-i mahalle-i Yakub Na'al	1500(müezzîn yevmî bir cüz okuya)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 58)
Şah Bula Hatun	Mescid-i Serrac Sinan	2000(bir cüz okuya)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 58)
Aişe Hatun	Mescid-i Buriyacilar	500	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 58)
Aişe Hatun	Mescid-i mahalle-i Balaban	1000	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 558)
Aişe Hatun	Mescid-i Melike Hatun	300(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 558)
Aişe Hatun	Mescid-i mahalle-i Yusuf Habbâz	200	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 558)
Aişe Hatun	Mescid-i Hacı Şeyhi bin Necmeddin der mahall-i Erzurum	300(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no 558)
Aişe Hatun	Mescid-i Tiflîsî eş Şehr be mucid oğlu	500(Avarız için)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 558)
Aişe Hatun	Mahalle-i Hacı Eshâb	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 58)
Aişe Hatun	Mescid-i Hocendî	400(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no.558)

Aişe Hatun	Mescid-i mahalle-i minare-i Belkısı	500(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 558)
Aişe Hatun	Mescid-i Serrac Sinan	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 558)
Diğer Aişe	Mescid-i Hocendi	400(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 558)
Fatma	Mescid-i mahalle-i Ahi Hacı Murad	1500	Ankara (merkez)	BOA. TD. No: 558, (979)
Fatma Hatun	Mescid-i Hacı Sindel der mahale-i Helvayı	125	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 558)
Fatma Hatun	Mescid-i Hacı Sindel der mahale-i Helvay	300 (bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 558)
Fatma Hatun	Mescid-i Melike Hatun	3000	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 558)
Fatma Hatun	Mescid-i Melike Hatun	500(bera-yı şem?)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 558)
Fatma Hatun	Mescid-i Sabbağ Ali	84(Dükkan der sük-i eski hal)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 558)
Fatma Hatun	Mescid-i mahalle-i Kiçülü	200	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 558)
Fatma Hatun	Mescid-i mahalle-i Ahi Hacı Murad	1500(imam haftada iki cüz okuya)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 558)
Fatma Hatun	Mescid-i mahalle-i Ahi Hacı Murad	300	Ankara (merkez)	BOA. TD. No:558, (979)
Fatma Hatun	Mescid-i mahalle-i Ahi Hacı Murad	300(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 558)
Fatma Hatun	Mescid-i Hocendi	300(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 558)

Fatma Hatun	Mescid-i Hocendi ⁴³	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 558)
Fatma Hatun	Mescid-i mahalle-i minare-i Belkısı	3000(imam yevmi bir cüz okuya)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 558)
Fatma Hatun	Mescid-i mahalle-i Öksüzce	300(İmam yılda bir hatm okuya)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 558)
Selçuk Hatun	Mescid-i Hacı Sindel der mahale-i Helvayı	200 (bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 558)
Selçuk Hatun	Mescid-i Şemseddin zade	2400	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 558)
Selçuk Hatun	Mescid-i Şemseddin zade	500 (rakabe için)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 558)
Selçuk Hatun	Mescid-i mahalle-i Kiçülü der tasarruf-ı İmam	2000(bar-yı sirac)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 558)
Selçuk Hatun	Mescid-i Yakub Harrat	200	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 558)
Selçuk Hatun (Selçuk olmalı)	mescid-i Kureys der mahalle-i Bostaniyan	500(imam ruhu için günde aşr okuya)	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 558)

⁴³ Diğer bir Fatma hatun olmalı Ankara (merkez)

Selçuk (Selçuk olmalı) Hatun	Mescid-i mahalle-i Öküzce	2000(bar-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKG, ED, no. 558)
Tayyibe Hatun	Mescid-i Şemseddin	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKG, ED, no. 558)
Mükrim Hatun	Mescid-i Şemseddin	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKG, ED, no. 558)
Cennet Hatun	Mescid-i Şemseddin	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKG, ED, no. 558)
Mahbûbe Hatun	Mescid-i Şemseddin	100(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKG, ED, no. 558)
Hayran Karı	Mescid-i mahalle-i Yusuf Habbâz	200	Ankara (merkez)	979(TKKG, ED, no. 558)
Melike Hatun	Mescid-i Melike Hatun	3550	Ankara (merkez)	979(TKKG, ED, no. 558)
Melike Hatun	Mescid-i Yoğun divar	300(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKG, ED, no. 558)
Hantaş Hatun	Mescid-i Melike Hatun	1000	Ankara (merkez)	979(TKKG, ED, no. 558)
Bula Hatun	Mescid-i Melike Hatun	500	Ankara (merkez)	979(TKKG, ED, no. 558)
Bula Hatun	Mescid-i mahalle-i Yakub Na'l	300(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKG, ED, no. 558)
Bula Hatun	Cami-i Şerif-i Sultan Alaeddin	1000(ıamam 70, sirac 30)	Ankara (merkez)	979(TKKG, ED, no. 558)
Saryâr kızı	Mescid-i Melike Hatun	500(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKG, ED, no. 558)
Şah Dâne Hatun	Mescid-i Melike Hatun	500(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKG, ED, no. 558)
Han Bula Hatun	Mescid-i Melike Hatun	500(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKG, ED, no. 558)
Han Bula Hatun	Mescid-i Hocendi	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKG, ED, no. 558)
Han Bula Hatun	Mescid-i Serrac Sinan	Fi yevmî 2 (düşenbe ve şenbe günü bir cüz okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKG, ED, no. 558)
Emine Hatun	Mescid-i Melike Hatun	300(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKG, ED, no. 558)
Emine Hatun	Mescid-i mahalle-i Hacı Şeyhî bin Necmeddin der mahalle-i Erzurum	300(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKG, ED, no. 558)
Emine Hatun	Mescid-i Tac Ahmed	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKG, ED, no. 558)
Selime Hatun	Mescid-i Melike Hatun	60	Ankara (merkez)	979(TKKG, ED, no. 558)
Hasibe Hatun	Mescid-i Sabbağ Ali	300(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKG, ED, no. 558)
Katun Hatun	Mescid-i Sabbağ Ali	300(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKG, ED, no. 558)
Hacı	Mescid-i Torasan Beğ der	2000(bera-yı)	Ankara	979(TKKG, ED, no. 558)

Kasım kızı Fatma Hatun	mahalle-i Yehişçir	imam)	(merkez)	ED, no. 558)
Evrenkuş (Ören kuş)Hâtun	Mescid-i Torasan Beğ der mahalle-i Yehişçir	500(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKkk, ED, no. 558)
Oğul Paşa Hatun	Mescid-i Şemseddin zâde	300(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKkk, ED, no. 558)
Bacı Bula	Cami?-i Ahi Elvan	180 (bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKkk, ED, no. 558)
Şirin Hatun	Cami?-i Ahi Elvan	200 (bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKkk, ED, no. 558)
Kerime Hatun	Mescid-i mahalle-i Emre İshak	200 (bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKkk, ED, no. 558)
Karnı Yarık karısı Aişe Hatun	Mescid-iYavî nân-ı diğer Afi (Ahi)	50	Ankara (merkez)	979(TKkk, ED, no. 558)
Seyhacı Hamza kızı Fatma	Mescid-iYavî nân-ı diğer Afi (Ahi)	40 (hizmet-i müezzin)	Ankara (merkez)	979(TKkk, ED, no. 558)
Hacı Medine Hatun	Mescid-iYavî nân-ı diğer Afi (Ahi)	30 (bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKkk, ED, no. 558)
İri Paşa Hatun	Mescid-iYavî nân-ı diğer Afi (Ahi)	15 (bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKkk, ED, no. 558)
Hüsnü Hatun	Mescid-iYavî nân-ı diğer Afi (Ahi)	20	Ankara (merkez)	979(TKkk, ED, no. 558)
Hüsnü Hatun	Mescid-i mahalle-i Kiçülü	2000 ber-yı	Ankara (merkez)	979(TKkk, ED, no. 558)
Hüsnü Hatun	Mescid-i mahalle-i Kiçülü	200	Ankara (merkez)	979(TKkk, ED, no. 558)
Mihriime	Mescid-iYavî nân-ı diğer Afi (Ahi)	300(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKkk, ED, no. 558)
Mihriime	Mescid-iYavî nân-ı diğer Afi (Ahi)	300(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKkk, ED, no. 558)
Ezri Hatun	Mescid-iYavî nân-ı diğer Afi (Ahi)	240(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKkk, ED, no. 558)
Bingazi kızı Şah Bula	Mescid-iYavî nân-ı diğer Afi (Ahi)	100	Ankara (merkez)	979(TKkk, ED, no. 558)
Hatun	Mescid-i mahalle-i Keyyalın	250(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	C979(TKkk, ED, no. 558)
Hatun	Mescid-i mahalle-i Bıçakçı an mahalle-i Koyun pazarı	500	Ankara (merkez)	979(TKkk, ED, no. 558)
Hümayün Hatun	Mescid-i Buriyacılar	500	Ankara (merkez)	979(TKkk, ED, no. 558)
Rukiye Hâtun	Mescid-i mahalle-i Çakırlar	1200	Ankara (merkez)	979(TKkk, ED, no. 558)
Sefer Hemşire	Mescid-i mahalle-i Mervarid	250	Ankara (merkez)	979(TKkk, ED, no. 558)
Nâime Hatun	Mescid-i Şemseddin	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKkk, ED, no. 558)

İsmi Şah Hâtun	Mescid-i Şemseddin	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Haymanî Hatun	Mescid-i mahalle-i Keyyâlin	300(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Haydî Hatun	Mescid-i Yavî nân-ı diğeri Afî (Ahi)	100	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Aynî Hatun	Mescid-i mahalle-i Keyyâlin	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Haymanacı Hatun	Mescid-i mahalle-i Keyyâlin	1000	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Cüneyd bey kızı Zehre Hatun	Mescid-i mahalle-i Panbukcıyân	300(yoncalık vakf etmiş)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Sabiha Sultan	Mescid-i mahalle-i Panbukcıyân	1500(ber-yı müezzin be dua)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Şah Ana Hatun	Mescid-i mahalle-i Baçakçı an mahalle-i Koyun pazarı	25 (imam), müezzin (15) çırak yağına(50)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Melike Hatun binti Kiçülü İsmail	Mescid-i mahalle-i Kiçülü	100	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Şah Bula Hatun	Mescid-i mahalle-i Kiçülü	1700(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)

Hacı kızı	Mescid-i mahalle-i Ahi Tura	200	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Muhsi Hatun	Mescid-i mahalle-i Kiçülü	500(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Selîm Şah Hatun	Mescid-i mahalle-i Kiçülü	200	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Serçe Mehmed ve Hatunu	Mescid-i mahalle-i Ahi Tura	1500	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Havva Hatun	Mescid-i mahalle-i Ahi Tura	1000	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Seher Hatun	Mescid-i mahalle-i Ahi Tura	500(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Hüma Şah Hâtun	Mescid-i mahalle-i Ahi Tura	300(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Tuti Hatun	Cami'-i Ahi Elvan	100 (bera-yı sirac)	ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Bacı Hâtun	Mescid-i Şemseddin zâde	300(bera-yı sirac)	ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no.

				558)
Rukiye Hatun	Mescid-i Şemseddin zâde	180 (bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Ağnisâ Hatun	Mescid-i mahalle-i Yusuf Habbâz	200	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Şah Hatun	Mescid-i mahalle-i Yusuf Habbâz	100	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Şah Hatun	Cami?-i şerif-i Sultan Alâeddin	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Zahide Hatun	Mescid-i mahalle-i Hacı Doğan	2000	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Gülşah Kızı	Mescid-i mahalle-i Tûlice Nerdübanlu Mescidi	200	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Nefise Hâtun	Mescid-i mahalle-i Tûlice Nerdübanlu Mescidi	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Mihri Hatun	Mescid-i mahalle-i Tûlice Nerdübanlu Mescidi	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Hacı Bula	Mescid-i mahalle-i Tûlice Nerdübanlu Mescidi	300(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Hacı Bula	Mescid-i mahalle-i Şeyh İzzeddin	300(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Haymanalı Hâtun	Mescid-i mahalle-i Tûlice Nerdübanlu Mescidi	240(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Samime Hatun	Mescid-i Hacı Şeyhi bin Necmeddin der mahalle-i Erzurum	400(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Sultan Hatun	Mescid-i Hacı Şeyhi bin Necmeddin der mahalle-i Erzurum	500(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Sultan Hatun	Mescid-i mahalle-i Bostaniyân	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Emine Hatun	Mescid-i Hacı Şeyhi bin Necmeddin der mahalle-i Erzurum	2000(İmam bir cüz okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Kirişçi karı	Mescid-i Hacı Şeyhi bin Necmeddin der mahalle-i Erzurum	200(İmam bir cüz okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
İmam Hatunu	Mescid-i Hacı Şeyhi bin Necmeddin der mahalle-i Erzurum	250(İmam bir cüz okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)

Turan Hatun	Cami'-i Ahi Elvan	200 (bera-yı sirac)	ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Çokmar Hatun	Mescid-iYavî nân-ı diğer Afi (Ahi)	600(bera-yı sirac) evlâd-ı mütevellî	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Çokmar Hatun	Mescid-i mahalle-i Kuş hisar	3000(imam yevmi bir cüz okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Bula Hatun	Mescid-i Hacı Şeyhi bin Necmeddin der mahalle-i Erzurum	200(İmam bir cüz okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Hatun Bula	Mescid-i Hacı Şeyhi bin Necmeddin der mahalle-i Erzurum	240(İmam bir cüz okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Hatun Bula	Mescid-i Mahalle-i Mukaddem Zade	72 (İmam yevmi bir cüz okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Ehil Hatun	Mescid-i Mahalle-i Mukaddem Zade	500	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Dürdane Hatun	Mescid-i Mahalle-i Mukaddem Zade	500(ber-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Aişe Bacı	Mescid-i Mahalle-i Mukaddem Zade	1000(düşenbe ve şenbe günü imam bir cüz okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Nesimî Hatun	Mescid-i Hızır İlyas der mahalle-i Debbagân	24 (Hane bera-yı imam)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Dürşend Hatun	Mescid-i Mahalle-i Mukaddem Zade	500(ber-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Nefise Hatun	Mescid-i Tiflî eş-şehr be mucid oğlu	1400(düşenbe ve şenbe günü imam bir cüz okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Nefise Hatun	Mescid-i mahalle-i Börekciyân	2000 imam yevmi bir cüz okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Nefise Hatun	Mescid-i mahalle-i Yakub Na'l	250(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Bacı	Bacı	9975	Ankara(Bac)	BOA. TD. No: 558, (979)
Şah Bula Hatun	Mescid-i Buriyacılar	500(yılda bir hatm okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)

Şah Bula Hatun	Mescid-i Buriyacılar	3500(ımam bir cüz okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Şah Bula Hatun	Mescid-i Buriyacılar	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558) 979
Ahi İklim	Ahi İklim	1000	Ankara (merkez)	BOA. TD. No: 558,(979)
Aişe Hatun bin Halil Paşa	Mescid-i mahalle-i çakırlar	300	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Selver Hatun	Mescid-i Yakub Harrat	4000(ımam yevmi bir cüz okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Sitti Hâtun	Mescid-i Yakub Harrat	100(ağul-u ganem)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
İklim Hatun	Mescid-i Yakub Harrat	500	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Fatıma İmam Hatun	Mescid-i Yakub Harrat	300(ımam hergün yasin okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Şehzade Hatun	Mescid-i Yakub Harrat	300(ımam 20, sirac 15)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Paşa ve Bacı Hatunlar	Mescid-i mahalle-i Ahi Hacı Murad	600	Ankara (merkez)	BOA. TD. No: 558, (979)
Sancar Hatun	Mescid-i Tac Mahmud	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Hacı Karı	Mescid-i Tac Mahmud	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Küçük Hatun	Mescid-i mahalle-i Hacı İvazHaddad	250	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
İnan Paşa Hatun	Mescid-i mahalle-i Hacı İvazHaddad	623	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Turmuş Kızı Şah Bula	Mescid-i mahalle-i Kuş Hisar	2500	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Yörük Ali Kızı	Mescid-i mahalle-i Kuş Hisar	300(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Habibe Hatun	Mescid-i mahalle-i Kuş Hisar	300(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)

Diraz Hatun	Mescid-i mahalle-i Kuş Hisar	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Selçuk Karı(Selçuk Kartı)	Mescid-i Ali Beğ	350 (çerağ yağı için)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Eylen Hatun	Mescid-i Ali Beğ	250 (çerağ yağı için)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Ehil nâm Hatun	Mescid-i Ali Beğ	250 (çerağ yağı ve müezzîn için)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Devlet Hatun	Mescid-i Ali Beğ	200(ber-yı sirac ve müezzîn)	Ankara(merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Hatice nâm Hatun	Mescid-i Ali Beğ	200	Ankara(merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Hatice Hatun	Mahalle-i Hacı Eshab	500(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Hatice Hatun	Mescid-i Kureyş-i diğer	500(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Hatice Hatun	Mescid-i mahalle-i Öküzce	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Hatice Hatun	Mescid-i mahalle-i Şeyh İzzeddin	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Hatice Hatun	Cami?-i şerif-i Sultan Alaeddin	400 (imam 30, sirac 10)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Müezzîn Hatunu	Mahalle-i Hacı Eshab	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Üveys kızı Ümmî Hatun	Mescid-i Yoğun divar	3000(yevmî bir cüz okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Cansuz nâm Hatun	Mescid-i Yoğun divar	500(bara-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Ürfiye Hatun	Mescid-i Yoğun divar	500(bara-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
İpci Balı Hatun	Mescid-i mahalle-i Mevdûd	2000(imam bir cüz kıraat ide)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Münevver Hatun	Mescid-i mahalle-i Mevdûd	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Ümmî	Mescid-i mahalle-i Mevdûd	2500(elli	Ankara	979(TKKK,

Seleme Hatun		akçası çerağına)	(merkez)	ED, no. 558)
Turan Paşa Hatun	Mescid-i mahalle-i Kazuran	3000(İmam yevmî bir cüz okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Balı	Mescid-i mahalle-i Kazuran	1700(be cihet-i İmam be dua)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Şahdane Hatun	Mescid-i mahalle-i Kazuran	500(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Sultan Paşa Hatun	Mescid-i mahalle-i Kazuran	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Sultan Paşa Hatun	Mescid-i mahalle-i Kazuran	1000(a)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Hacı Nene Hatun	Mescid-i mahalle-i Kazuran	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Eyyüb kızı	Mescid-i Debbâğân	300(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Bahşayış Hatunu	Mescid-i Debbâğân	300(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Paşa ve Bacı nâm Hatunlar	Mescid-i mahalle-i Ahi Hacı Murad	600	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Elif Hatun	Mescid-i mahalle-i Ahi Hacı Murad	300(İmam yılda bir hatm okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Durdu Hatun	Mescid-i mahalle-i Yusuf Habbâz	200	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Hacı Hatun	Mescid-i mahalle-i Yusuf Habbâz	150(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Aluca Hatun	Mescid-i mahalle-i Ahi Hacı Murad	300(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Paşa Bula Hâtun	Mescid-i mahalle-i Ahi Hacı Murad	700(İmam yılda bir hatm okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Uşul Hatun	Mescidi Kureyş der mahalle-i Bostaniyân	500(mesârif-i mescide)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Minhâ Hatun	Mescidi Kureyş der mahalle-i Bostaniyân	500(İmam yevmî aşr okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Tâhire Hatun	Mescidi Kureyş der mahalle-i Bostaniyân	500(İmam ruhu için)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)

		dua eyleye		558)
Şah Eslem Balı Hatun	Mescidi Kureyş der mahalle-i Bostaniyân	1000(imam 50, müezzîn 20, rakabe 30, imam mezbur yılda hatm okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Sittî Hatun	Mescid-i mahalle-i Balaban	2000	Ankara (merkez)	979 (TKKK, ED, no. 558)
Sittî Hatun	Mescid-i Seyfan mahalle-i Hankâh	400(imam yılda bir hatm okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Sittî Hatun	Mescid-i Seyfan mahalle-i Hankâh	100(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Haymanalı Hacı Hatun	Mescid-i mahalle-i Yusuf Habbâz	250	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Humar Hatun	Mescid-i mahalle-i Dibek	2500(imam yevmî bir cüz okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Humar Hatun	Cami'-i şerif-i Sultan Alaeddin	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Hatun Bula	Mescid-i mahalle-i Dibek	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Dürdane Balı Hatun	Mescid-i mahalle-i Börekciyân	300(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)

Hoş Hatun	Mescid-i mahalle-i Börekciyân	300(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Rükiye Hatun	Mescid-i mahalle-i Börekciyân	400(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Ziyâde Hatun	Mescid-i mahalle-i Börekciyân	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Huri Hatun	Mescid-i mahalle-i Börekciyân	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Huri Hatun	Cami'-i şerif-i Sultan Alâeddin	800 (imam 50, sirac 30)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Safiyye Hatun	Mescid-i Hocendî	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Sencer Hatun	Mescid-i Hocendî	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Şah Paşa Hatun	Mescid-i Buriyacilar	200	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Şah Paşa Hatun	Mescid-i mahalle-i Yusuf Habbâz	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)

Şah Paşa Hatun	Mahalle-i Hacı Eshâb	500(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Hundi Hatun	Mescid Mahalle-i Teke Ahmed	100	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Hundi Hatun	Mescid-i Torasan beğ der mahalle-i Yenişehir	500 (bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Seydi Hatun	Cami'-i Ahi Elvan	200	Ankara (merkez)	BOA TD No: 558,979
Bula Hatun	Mescid-i Buriyacılar	300(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Bula Hatun	Mescid-i mahalle-i Yakub Na'l	300(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Müslime Hatun	Mescid-i mahalle-i Balaban	300(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Abdülkerim ve kız karındaşı Hatice	Mescid-i mahalle-i minare-i Belkısı	25000 bir cüz okuya	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Safiye Hatun	Mescid-i mahalle-i Mervarid	180	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Râziye Hatun	Mescid-i mahalle-i Hacı Mansur	600	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Server Hatun	Mescid-i mahalle-i Hoca Paşa	200	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Haymanal u Kızı	Mescid-i mahalle-i minare-i Belkısı	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Bacı	Cami'-i Ahi Elvan	180	Ankara (merkez)	BOA. TD. No: 558, (979)
Tuî Hatun	Cami'-i Ahi Elvan	100	Ankara (merkez)	BOA. TD. No: 558, (979)
Tuî Hatun	Mescid-i Tac Ahmed	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	BOA. TD. No: 558, (979)
Tuî Hatun	Mescid-i mahalle-i minare-i Belkısı	400(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	BOA TD, No: 558,979
Tuî Hatun	Mescid-i mahalle-i Öküzce	600(bera-yı aşır için)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Tuî Hatun	Mescid-i Serrac Sinan	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Tuî Hatun	Mescid-i Seyf an mahalle-i Hankâh	100(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Ziyare Hatun	Ziyare Hatun	240	Ankara (merkez)	BOA TD No: 558,979
Ayan Paşa Hatun	Mescid-i Ahi Yakub	400(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	BOA TD No: 558,979
Seleme Hatun ⁴⁴	Mescid-i mahalle-i Hacı Mansur	1000	Ankara (merkez)	979(KK, ED, no:558) 979
Seleme Hatun ⁴⁵	Mescid-i mahalle-i Mukaddem Zade	1000(bir cüz okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)

⁴⁴ Selime Olmalı

⁴⁵ Selime Olmalı

Seleme Hatun ⁴⁶	Mescid-i mahalle-i Ahi Tura	500(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Seleme Hatun ⁴⁷	Mescid-i mahalle-i minare-i Belkısı	500(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Arzu Bal Hatun	Mescid-i mahalle-i minare-i Belkısı	1000(imam yılda iki cüz okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Han Hatun	Mescid-i Hızır İlyas der mahalle-i Debbâğân	300(bera-yı Sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Akındık Hatun	Mescid-i mahalle-i Yakub Na'l	250(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Urkiye Hatun	Mescid-i mahalle-i Yakub Na'l	300(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Harcı Ahmed ve kızı	Mescid-i mahalle-i Yakub Na'l	400(imam yevmî bir cüz okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Harcı Ahmed ve kızı	Mescid-i mahalle-i Yakub Na'l	2000 (çerağ yağına)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Sagir Hatun ve Tuti Hatun	Mescid-i mahalle-i Hoca Paşa	400	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Mustafa kızı Aişe	Mescid-i mahalle-i Balaban	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Kassab Hamza Beğ küçük kızı	Mescid-i mahalle-i Öküzce	2000(imam yevmî bir cüz okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Padişah Hatun	Mescid-i mahalle-i Öküzce	500(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Beyrek Hatun	Mescid-i mahalle-i Öküzce	300(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Mihir Hatun	Mescid-i mahalle-i Öküzce	300(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Dilber Hatun	Mescid-i Hacı Sindel der mahalle-i Helvayî	200 (bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Cemile Hatun	Mescid-i mahalle-i Öküzce	200 (bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Saye	Cami?-i Ahi Elvan	300	Ankara (merkez)	BOA, TD No: 558,979
Dâne nâm Hatun	Mescid-i mahalle-i Konurcular	3000 (imam yevmî bir cüz okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Paşa Hatun	Mahalle-i Hacı Eshab	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Paşa Hatun	Mescid-i mahalle-i Şeyh İzzeddin	3000(yevmî bir cüz okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Efendi Hatun	Mescid-i mahalle-i Şeyh İzzeddin	2500(yevmî bir cüz okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)

⁴⁶ Selime Olmalı

⁴⁷ Selime Olmalı

Rum Hatun	Mescid-i mahalle-i Şeyh İzzeddin	2500(yevmî bir cüz okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Huri Hatun	Mescid-i mahalle-i Şeyh İzzeddin	400(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Tütü Hatun	Mescid-i Buriyacılar	500	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Tütü Hatun	Mescid-i Buriyacılar	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Tütü Hatun	Mescid-i mahalle-i Balaban	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Ahi Tabibe binti Mevlana Mehmed	Ahi Tabibe binti Mevlana Mehmed	500	Ankara (merkez)	İBAK, M.C 116/5, AED/(918)
Hacı Ali Kızı	Mescid-i mahalle-i Şeyh İzzeddin	200kandil bab-ı mescid	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Habibe Hatun	Mahalle-i Ahi Yakub	600	Ankara (merkez)	BOA TD No: 558,979
Habibe Hatun	Mescid-i Serrac Sinan	Yevmi 1 Düşenbe ve şenbe günü bir cüz okuya	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Hamamcı Cafer kızı Usul	Mescid-i Hızır İlyas der mahalle-i Debbağân	50 (imam) 20(müezzin) 20(berat için)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Şah Sultan Hatun	Mescid-i Serrac Sinan	200 (bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Nî'medan Kızı	Mescid-i mahalle-i Yusuf Habbâz	50	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Kara müsnak karısı	Mescid-i mahalle-i Yusuf Habbâz	50	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Hüsnü Hatun	Mescid-i mahalle-i Yusuf Habbâz	200	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Karınca Hatun	Cami-i Şerif Sultan Alâeddin	300(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Humar Paşa Hatun	Cami-i Şerif Sultan Alâeddin	500 (imam 25 sirac 25)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Hanife Hatun	Cami-i Şerif Sultan Alâeddin	500 (imam, sirac 470)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Hafsa Hatun	Cami-i Şerif Sultan Alâeddin	300(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Mersâmi Hatun	Mescid-i Hocendî	1500(imam yevmî bir cüz okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Turan Hatun	Cami-i Ahi Elvan	200	Ankara (merkez)	BOA TD No: 558,979
Tuna Hatun	Mescid-i mahalle-i Kazuran	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Hatice Hâtun	Mescid Mahalle-i Teke Ahmed	100	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)

Hatice Hâtun	Mescid-i Şemseddin zade	1500(İmam be dua)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Tayyibe Hatun	Mahalle-i Ahi Yakub	300	Ankara (merkez)	BOA TD No: 558,979
Tayyibe Hatun	Mescid-i mahalle-i Öküzce	300 (bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no 558)
Tayyibe Hatun	Mescid-i Seyfân an mahalle-i Hankâh)	300 (bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no 558)
Müslim Hatun	Mescid-i mahalle-i Tûlice Nerdübanlu Mescidi	40(müezzın bir hatm okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Habî Hatun	Cami'-i şerif-i Sultan Alâeddin	1000 (düşenbe ve şenbe günü bir cüz okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Kutan Molla Hatun	Cami'-i şerif-i Sultan Alâeddin	300(imam bir hatm okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Tanrıvermiş kızı Paşa Hatun	Mescid-i mahalle-i Süzenger	1000(imam bir hatm okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Gülzar Hatun	Mescid-i mahalle-i Bostaniyan	300(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Bulzar Hatun	Mescid-i mahalle-i Bostaniyan	300(imam yevmi bir cüz okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Cüra Bal Hatun	Mescid-i Hocendî	400(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Kara Hasan Kızı	Mescid-i Hacı Musa	400(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Sultan Şah	Mahalle-i Ahi Yakub mahalle-i Yenice	700(bera-yı imam)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Eslem Hatun	Mahalle-i Ahi Yakub mahalle-i Yenice	500(imam yılda bir hatm okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Gülşah Hatun	Cami'-i Ahi Elvan+	200 (bera-yı sirac)	ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Gülşah Hatun	Mescid-i mahalle-i Ahi Tura	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Gülşah Hatun	Mahalle-i Ahi Yakub	400	Ankara (merkez)	BOA TD No: 558,979
Gülşah Hatun	Mahalle-i Ahi Yakub mescid-i Yenice	400 (bera-yı imam be dua)	Ankara (merkez)	BOA TD No:558,979
Habibe Hatun	Mescid-iYavî nân-ı diğer Afî (Ahi)	200 (bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Kadir Ayas Hâtun	Mescid-i Şemseddin zâde	2000	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Arab Hatun	Mescid-i Serrac Sinan	1000 Düşenbe ve şenbe günü bir cüz okuya)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)
Habibe Hatun	Mescid-i mahalle-i Tûlice Nerdübanlu Mescidi	200(bera-yı sirac)	Ankara (merkez)	979(TKKK, ED, no. 558)

Kaynakça

- TKKK, ED, 558 (1571):(Tapu Kadastro Kuyûd-ı Kadime, Evkaf Defteri)
- BOA, MAD, No:9: (867/1462): Ankara Livası Tımarları Mufassal Defteri, (Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Maliyeden Müdevver).
- BOA, TD, No: 558/1123, (979 h /1571): Defter-i Liva-i Ankara (Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Tapu Defteri)
- Yayınlanmış Arşiv Belgeleri
- BOA, TD, No:438;(937h/1530): Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Muhasebe-i Vilâyet-i Anadolu Defteri, No:438.(438 Numaralı Muhasebi Vilayet-i Anadolu Defteri 937/1530 Kütahya Karahisar-ı sahip, Sultan önü, Hamid, Ankara livaları dizin ve tıpkıbasım İstanbul1993.)
- Andreasyan, P., *Polonyalı Simeon Seyahatnamesi 1608–1619*, İÜ. Edebiyat Fak. yay. İstanbul 1964.
- Aksarayî, Kerimüddin Mahmud, *Müsameretü'l-Abbâr*, (nşr: Osman Turan) TTK yay. Ankara 1944.
- Ateş, A., “XII- XIV. “Asırlarda Anadolu’da Farsça Eserler” *Türkiyat Mecmuası*, VII-VIII/1945.
- Bar Hebraeus, *Ebu'l Ferec Taribi*, II, TTK. yay. Ankara 1987.
- Bayram, M., “Baba İshak İsyanı ve Ahi Evren ile ilgisi”, (Baba İshak İsyanı...) *Diyanet Dergisi*, XVIII/2, (1979).
- Bayram, M., *Ahi Evren ve Ahi Teşkilâtı Kuruluşu*, Konya 1991.
- Cemal, A., *Ankara (Vilayetimiz)*, İstanbul 1932.
- Dernschwamm, H. *Tagebuch einer Reise nach Konstantinopel, und Kleinasien (1553–1555)*, (yay. F. Babinger) München- Leibzig 1923.
- Esterâbâdî, *Bezm u Rezm*, İstanbul 1928.
- Edhem, H., “Ankara Ahilerine Ait İki Kitabe” *Tarih-i Osmanî Mecmuası*, VII/41.
- Ergenç, Ö., *XVI. Yüzyılda Ankara ve Konya*, Ankara Tarih Enstitüsü Vakfı, Konya 1998.
- E. Çelebi, *Seyahatnâme*, C. II, İstanbul 1344.
- Gölpınarlı, A. B. “İslâm ve Türk İllerinde Fütüvvet Teşkilâtı ve Kaynakları”, İÜİFM, C. XI/1-4 (Ekim 1949-1950).
- Hacıgökmen, M. Ali, “Ankara’da Ahi Hâkimiyeti (1330?-1361)”, *Türkler*, VI, Ankara 2002.
- Hacıgökmen, M. Ali, “Kadı Burhaneddin Zamanında Ahilerin Faaliyetleri”, *IV. Kayseri ve Yöresi Tarih Sempozyumu Bildirileri (10–11 Nisan 2003)*, Kayseri 2003.
- Hacıgökmen, M. Ali, “Ahiler Zamanında Ankara’da Sosyal, Kültürel ve İlmî Faaliyetler” *S.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7/2002.
- İbnü'l-Adim, *Tarih-i Haleb*, Damas 1958.
- İbn Bibi, *El- Evâmirü'l- alaiyye fi'l-umuri'l- Alaiyye I*, Tıpkı Basım, (nşr. A. Erzi- N.Lugal) Ankara 1957.
- Kaymaz, N., *Muinü'd-din Süleyman Perrane*, Ankara 1976.
- Kutlu, Ş., “Ankara Ekonomisi”, *Ankara Belediyesi Dergisi*, 22/1959.
- Koşay, H.Zübeyr, *Ankara Budun Bilgisi*, Ankara 1935.
- Ocak, A.Yaşar, *Babaîler İsyanı*, İstanbul 1996.
- Özdemir, Rıfat, *XIX Yüzyılın İlk Yarısında Ankara*, Kültür Bakanlığı yay. Ankara 1986.
- Sümer, F., *Yabanlı Paçarı*, İstanbul 1985.
- Togan, Z.V., *Umumi Türk Tarihine Giriş*, İstanbul 1970.